

Avrupa Birliği'ndeki ilk Rum komiser Markos Kiprianu:

Kıbrıslı Türklere hukukken tutulması zor sözler verildi

Avrupa Birliği'ndeki ilk Rum komiser Markos Kiprianu, Kıbrıslı Türklere, hukuki açıdan yerine getirilmesi zor olan çok sözler verildiğini belirtti.

Kiprianu'nun Politis'e özel olarak yaptığı açıklamada, bu sözünü başlık yaptığı söyleşinin dikkat çeken noktaları şöyle:

"Soru: Kıbrıs sorununun çözülmesine yönelik müzakerelerin yeniden başlaması için bizim tarafın inisiyatif üstlenmesi gerekir mi?"

Yanıt: Kıbrıs Rum tarafının, Kıbrıs sorunundaki müzakerelerin yeniden başlamasına yönelik siyasi iradesi açık olmaya devam etmelidir. Ancak, aynı siyasi iradenin diğer tarafça da gösterilmesi gerekir. Avrupa salonlarında; Kıbrıs Türk tarafının direkt ticaret ve sözde izolasyonunun kaldırılması üzerinde yoğunlaştığı ve Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik diyalogun yeniden başlamasıyla ilgilenmediği izlenimi var. Yine referandum sonuçlarının, taraflardan birini veya diğerini sorunun çözümündeki sorumluluğundan kurtarmadığı görüşü de hakimdir. AB bugünkü durumdan endişelidir ve memnun değildir. Çünkü Kıbrıs'ın bölünmüşlüğü Avrupa alanında bir

anomali teşkil ediyor.

Soru: Geçmişte AB içinde; birilerinin, Kıbrıs Cumhuriyeti'ni by-pass ederek Kıbrıslı Türkleri ödüllendirmeye çalıştığı izlenimi var mıydı?

Yanıt: gerçekten de böyle bir çaba vardı. Bazıları; Kıbrıslı Türklerin 'evet'ine karşılık verilmesi gerektiğine inanıyordu. Ancak sonunda, çoğu hukuki açıdan yerine getirilmesi zor olan sözler verilmiş olabilir. AB şu anda başka öncelikleriyle ilgileniyor ve Kıbrıslı Türklere yönelik paket konusu artık; esasen Avrupa Komisyonu'nun ihtiyaç duyduğu, alınmış kararların hayata geçirilmesi konusudur.

Soru: Acaba Avrupalı liderler, Başkan Papadopoulos'un, diyalogun yeniden başlaması için müdahil taraflara çağrı yapmasını mı görmek istiyorlar?

Yanıt: üye ülkeler arasında, Kıbrıs sorunundaki çıkarlarına göre değişen farklı görüşler var ancak AB için önemli olan, bir prosedürün başlaması ve gerekli siyasi iradenin olmasıdır. Prosedüre neden olmak veya bunun nasıl başlayacağına işaret etmek Avrupa Komisyonu'nun konusu değildir. AB, Kıbrıs sorununun çözümüne en büyük ilgiyi gösteren unsur olsa da,

bu prosedürde liderlik rolünü oynamaya devam eden BM'dir.

Soru: Sahte devleti limanlarla ilgili son taktik hareketine yönelten teşvikleri bilmemize rağmen, ortaklarımız tarafından övülmesinin mümkün olduğuna inanıyor musunuz?

Yanıt: üye bir ülkenin hava ve deniz limanlarının kullanılması konusu tamamen o ülkenin yasal hükümetine aittir. Konsey düzeyinde bazıları bu öneriye atıfta bulunabilir ancak Komisyon'un bu konuyla meşgul olacağını sanmıyorum. Unutmayalım ki Kıbrıs ve Türkiye arasındaki ticaret, Türkiye'nin AB'la arasındaki gümrük birliği anlaşmasını zorunlu olarak genişletmesiyle düzenlenecek. Taşımacılık serbestliği üyelik müzakerelerindeki önemli başlık olacak.

Soru: Avrupalı çözüm ifadesi sıklıkla işitiliyor. Avrupalılar için Annan Planı artık tarihe mi karıştı?

Yanıt: bu plan, Avrupa kriterleriyle çatışmaması için hazırlandı ve sunuldu. AB'nin maksadı, planın sadece müdahil tarafların desteğini toplayabilecek görünmesi değildi. Yukarıdaki kriterleri karşılayacak başka bir şey

sunulmuş olsa ve bu iki tarafça kabul edilseydi, AB bunu memnuniyetle benimserdi. Herhangi bir plan üzerinde ısrar yok.

Soru: 17 Aralık kararını nasıl yorumluyorsunuz?

Yanıt: En önemli zirvenin; Türkiye'ye aday ülke sıfatının verildiği Helsinki Zirvesi olduğunu çoğu unutuyor. Olguların varacağı nokta orada belirlenmişti ve geriye sadece, zaman kalmıştı. Diğer yandan, her ülke, aleni olarak Türkiye'nin AB sürecinden yana olduğunu söylese bile, ileri götürmek ve Türkiye'yle ilgili karar metnine dahil etmek için uğraştığı, endişeleri ve şartları vardı. Müzakerenin olduğu yer, -isterseniz pazarlık deyin- büyük ülkeler istedikleri şartları koydular ve bunlardan bazıları, müzakereler uğruna daha küçük ülkeleri feda eden şartlardı.

Soru: Kıbrıs'ın hedeflerini başardığını düşünüyor musunuz?

Yanıt: Avrupa Komisyonu'ndaki konumum, bunu yorumlamama olanak tanımıyor. Her üye ülke hükümetinin hedefleri ve bunların tatmin edilip edilmediği, bizim tarafımızdan değil her ülkenin kendi içinde değerlendirilir ve yorumlanır.

Ancak, meselenin 17 Aralık'ta sona ermediğini söyleyebilirim. Aksine, sürekli bir prosedür olacak ve müzakerelerin pek çok noktasında, Türkiye'nin aralarında Kıbrıs Cumhuriyeti'nin de bulunduğu, bugün üye olan 25 ülkeyle de uzlaşması gerekecek pek çok prosedür bulunacak. Müzakereler, hükümetler arası düzeyde gerçekleştiriliyor. Bu nedenle devletlerin uzlaşma açıklamalarına varmaları ve son olarak elbette ki bütün üye ülkelerin ve bunların parlamentolarının onay vermesi gerekiyor.

Soru: Müzakere başlıklarının görüşüldüğü sırada Kıbrıs kendi siyasi sorunu konusunda veto kullanabilecek mi?

Yanıt: Türkiye, Avrupa kurallarını bütün üye ülkeler için tam olarak hayata geçirmek zorunda olacak. Bunları hayata geçirirken, Kıbrıs'a karşı bugünkü tavrını koruyamaz.

Soru: 3 Ekim yeni bir zaman sınırı mı?

Yanıt: Zirvenin sonuç kararlarında ortaya koyduğu ön şartları yerine getirmesi durumunda Türkiye'yle ilgili üyelik müzakerelerinin başlayacağı tarihtir. Herhangi başka bir şey haline getirilmemesi gerektiği görüşündeyim."